

IV Fòrum sobre Medi Ambient i Món Local

Connectem les ciutats
i pobles, en transició
cap a 2030

19/20 febrer 2019
Món Sant Benet,
Sant Fruitós de Bages

Dossier de Conclusions

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Gerència de Serveis de Medi Ambient
Diputació de Barcelona

Redacció: Gonçal Luna, Enric Coll, Anna Villagordo

Narrativa gràfica: Yorgos Konstantinou

Fotografies: Judith Contreras | MOMO

Coordinació i Direcció: Inma Pruna i Blanca Martínez de Foix

Barcelona, juny de 2019

Més informació

<https://www.diba.cat/web/forummediambient/>

IV Fòrum sobre Medi Ambient i Món Local

Connectem les ciutats
i pobles, en transició
cap a 2030

19/20 febrer 2019
Món Sant Benet,
Sant Fruitós de Bages

Dossier de Conclusions

PRESENTACIÓ

Vivim moments que demanen decisions ambicioses i urgents: de tant repetir-ho, no deixa de ser menys cert. I des del món local en som tots plenament conscients.

En aquests quatre anys, la Diputació de Barcelona ha treballat per enfortir la capacitat dels governs locals per millorar la qualitat de vida de la ciutadania i contribuir al progrés i el reequilibri territorial de Catalunya. I des de la perspectiva de la sostenibilitat, hem connectat el territori amb l'energia verda i amb el benestar de les persones.

Aquestes línies estratègiques tenen un horitzó molt clar al 2030 i s'amaren dels nostres dos referents internacionals.

En primer lloc, del Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia, que enguany celebra el seu 10è aniversari a les nostres ciutats i pobles i que continua sent el referent europeu que connecta els municipis a l'acció climàtica.

I en segon lloc, l'Agenda 2030 dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides, amb la qual també ens hem compromès a contribuir mitjançant el suport a la seva localització al nostre territori.

Per tant, hem fet balanç però amb la ruta i l'horitzó clarament definits. I aquesta ha estat la voluntat de ser del IV Fòrum de Medi Ambient i Món Local: un espai de trobada per fer balanç però, sobretot, per entendre i aprofundir en els reptes immediats i de futur en àmbits com la transició energètica, l'adaptació i la resiliència al canvi climàtic, l'economia circular i verda i el bon govern en la gestió ambiental local.

Aquest document recull les principals idees i aportacions que es van recollir durant aquest dos dies de Fòrum. Per una visió en detall us recomano navegar per la web del Fòrum on trobareu vídeos, ponències, fotografies i informes detallats de tot el que hi vam fer.

Deixeu-me agrair l'acollida que ens van brindar en aquest esdeveniment Món Sant Benet i l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages, en una localització emblemàtica de la comarca del Bages a la qual moltes persones hi vau participar activament i a les quals també us vull agrair la feina i aportacions fetes.

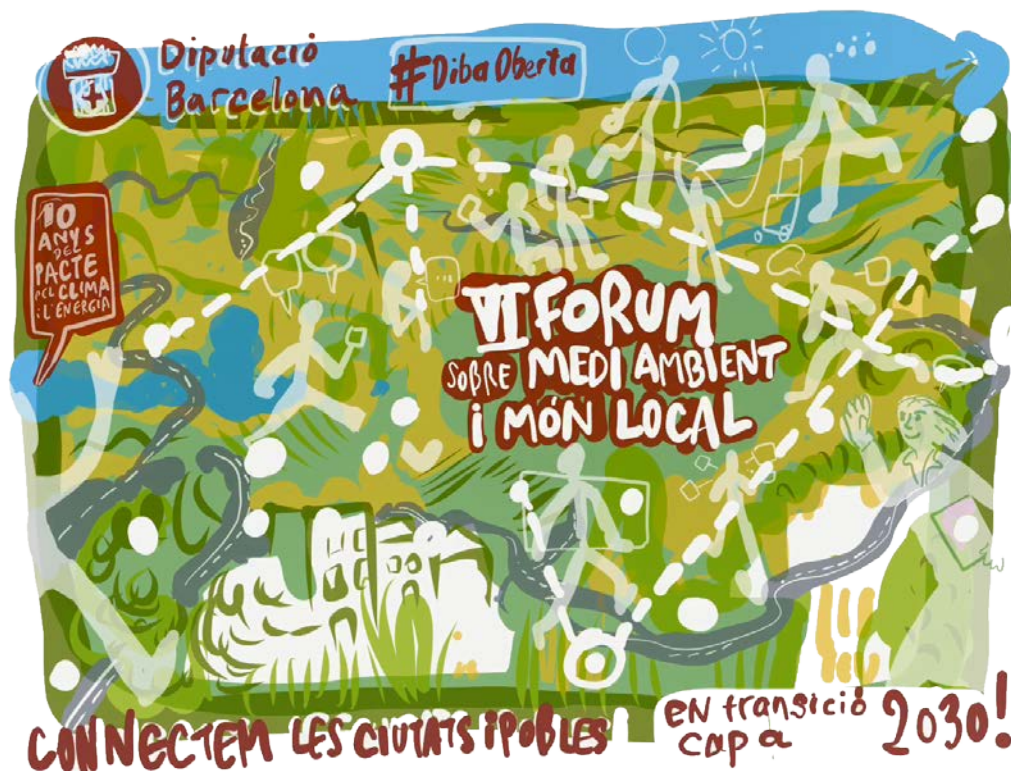
Valentí Junyent Torras

Diputat delegat d'Espais Naturals i Medi Ambient de la Diputació de Barcelona
President de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat.

ÍNDEX DEL DOSSIER

QUÈ VA SER EL IV FÒRUM?.....	6
EL IV FÒRUM EN XIFRES:.....	8
RESULTATS DEL FÒRUM	8
ELS CONTINGUTS PER TEMES	9
TRANSICIÓ ENERGÈTICA.....	11
ADAPTACIÓ I RESILIÈNCIA	27
ECONOMIA CIRCULAR I VERDA	34
GOVERNANÇA AMBIENTAL LOCAL.....	41
CONCLUSIONS FINALS, REPTES DE FUTUR	47

QUÈ VA SER EL IV FÒRUM?

El Fòrum sobre Medi Ambient i Món Local és un esdeveniment quadriennal que en la quarta edició va esdevenir un punt de trobada entre els agents públics i privats del sector del medi ambient, i alhora va fer valer la feina feta des del món local i des de la Diputació de Barcelona.

El IV Fòrum sobre medi ambient i món local va tenir lloc el 19 i 20 de febrer del 2019 a Món Sant Benet, a Sant Fruitós de Bages. El Fòrum va incloure la 19a Assemblea general de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat.

El IV Fòrum sobre medi ambient i món local va ser organitzar des de la Gerència de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, amb el suport de la Direcció de Serveis de Formació de la Diputació de Barcelona, i la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Objectius del IV Fòrum sobre Medi Ambient i Món Local

Facilitar a les ciutats i els pobles un espai de trobada, intercanvi i interacció per revisar els resultats assolits els darrers anys en el camp de la sostenibilitat.

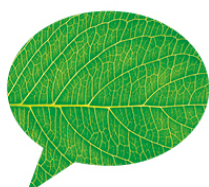
Obrir la reflexió sobre els nous reptes pel món local en el marc de l'horitzó 2030: els objectius de desenvolupament sostenible i el Pacte d'Alcaldes pel clima i l'energia.

Refermar el compromís de la Diputació de Barcelona per connectar el món local amb les polítiques internacionals de canvi climàtic i sostenibilitat.

Unir els agents públics, econòmics i socials en els processos de progrés cap a la sostenibilitat.

Millorar la gestió ambiental municipal a través del coneixement i la pràctica.

El Fòrum es va dividir en tres gran àmbits amb tres objectius diferenciats:

Reflexionem

**El Fòrum del coneixement:
en transició cap al 2030**

Al Monestir, es va fer un reconeixement a la feina feta des del món local en l'àmbit del desenvolupament sostenible per reflexionar i debatre sobre el futur. Va ser l'espai de les sessions plenàries, les taules rodones i els debats amb persones expertes.

Connectem

La Fàbrica de les Oportunitats

A l'edifici La Fàbrica es va disposar d'un espai per mostrar experiències i connectar interessos, en el format de microponències

Treballem

El Casinet del Fòrum. Apostem pel 2030

A l'edifici La Fàbrica els assistents es van trobar per compartir i debatre els reptes per assolir els objectius en l'horitzó 2030 a nivell local. El Casinet va ser participació, intercanvi i co-creació.

EL IV FÒRUM EN XIFRES

- Més de **375 participants** acreditats durant els dos dies.
- **26 activitats** en dos dies entre debats, microponències, tallers de cocreació, visites, moments lúdics...
- **43 ponents** convidats a l'espai Reflexionem entre representants de l'administració i el món local, empresarial, universitari, social, dels mitjans de comunicació...
- **49 projectes** presentats l'espai Connectem.
- **13 Tones de CO₂ compensades** per la celebració del Fòrum i compliment d'altres criteris ambientals en l'organització.
- Més de **22.000 visites a la web** del Fòrum, més de **88.000 impressions a twitter** els dos dies d'esdeveniment.

Recorda el
Fòrum
en imatges
[A un clic](#)

RESULTATS DEL FÒRUM

A continuació us enllacem amb els continguts a la web oficial del IV Fòrum on podreu consultar els principals resultats a cadascun dels diversos àmbits i continguts.

- [La transició energètica cap al 2030 marca el debat del Fòrum sobre Medi Ambient i Món Local organitzat per la Diputació de Barcelona](#)
- [Relatoria](#)
- [Reflexionem. El Fòrum del Coneixement](#)
- [Connectem. La Fàbrica d'Oportunitats](#)
- [Treballem. El Casinet del Fòrum](#)
- [FOTOS: El Fòrum en imatges](#)
- [VÍDEOS: Els vídeos del Fòrum](#)
- [El Fòrum en tuits](#)
- [Recull de premsa del Fòrum](#)

Tots els resultats a la web del Fòrum
A un clic

Fòrum sobre Medi Ambient i Món Local

Inici Presentació Reflexionem Connectem Treballem

- ▶ Portada
- ▶ El Fòrum
- ▶ Programa
- ▶ Itineraris
- ▶ Resultats del IV Fòrum
- ▶ Món Sant Benet
- ▶ Organització
- ▶ Ambientització
- ▶ Edicions anteriors

Gerència de Serveis de Medi Ambient
Diputació de Barcelona
C/ Comte d'Urgell, 187
Edifici del Relotge, 2a planta
08036 Barcelona
Tel. 934 022 485
Fax 934 022 493
Formulario de contacto

IV Fòrum sobre Medi Ambient i Món Local

Connectem les ciutats i pobles, en transició cap a 2030

19/20 febrer 2019
Món Sant Benet, Sant Fruitós de Bages

La Diputació de Barcelona ha organitzat el **IV Fòrum sobre Medi Ambient i Món Local**. Aquest esdeveniment quadriennal ha estat un punt de trobada entre els agents públics i privats del sector del medi ambient, i alhora fer valer la feina feta des del món local i des de la Diputació de Barcelona.

Us podeu descarregar el programa de mà

ELS CONTINGUTS PER TEMES

L'objectiu per tant d'aquest document no és replicar i repetir els continguts seguint l'estructura tal i com s'ha presentat a la web sinó destacar les principals conclusions i idees clau dels **4 temes** sobre els que ha tractat el Fòrum en els **3 àmbits** diferents.

Temes generals

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Temes específics:

Transició
energètica

Adaptació al
canvi climàtic

Economia
circular i verda

Governança ambiental
des del món local

TRANSICIÓ ENERGÈTICA

El Fòrum es va iniciar amb un acte en el qual 10 alcaldes i alcaldesses de municipis signants del **Pacte d'alcaldes pel Clima i l'Energia** van explicar de primera mà un resum de les accions realitzades en aquests 10 anys del Pacte.

El Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia és el moviment europeu que involucra les autoritats locals i la ciutadania en la lluita contra el canvi climàtic.

Aquesta iniciativa defineix els compromisos de mitigació del canvi climàtic, adaptació i eficiència energètica.

En els darrers 10 anys, més 700 municipis s'han adherit al Pacte dels Alcaldes a Catalunya, i més de 250 ho han fet a la demarcació de Barcelona amb el suport de la Diputació de Barcelona, que va ser la primera entitat coordinadora del Pacte a Europa.

La Diputació de Barcelona va ser la primera entitat coordinadora del Pacte dels alcaldes a Europa. També les altres diputacions catalanes es van constituir en coordinadores, i el nombre de municipis adherits no ha parat de créixer.

A Barcelona, el Pacte ha estat una iniciativa exitosa, i més del 98% de la població de la demarcació viu en un municipi signant. Les causes d'aquest èxit cal cercar-les en el compromís dels municipis, per la sostenibilitat i la lluita contra el canvi climàtic.

Durant aquests 10 anys, la Diputació de Barcelona ha volgut oferir un suport integral als ajuntaments. El suport va començar per la redacció dels plans d'acció: els famosos PAES, ara PAESC (Plans d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima). La seva implantació ha exigint la creació de metodologies específiques, moltes de les quals han estat adoptades a Europa.

Ha comportat la formació dels tècnics locals i dels professionals de les empreses. I ha demanat la comunicació del Pacte, que hem vehiculat a través d'iniciatives com la Setmana de l'energia.

Per fer balanç de la feina feta, també per reflexionar sobre el futur, i per què no, també per celebrar aquest 10è aniversari, es va comptar amb la participació de les alcaldesses d'Avià, Begues, Montcada i Reixac, Sant Cugat del Vallès i Santa Perpètua de Mogoda, i els alcaldes de Cercs, Granollers, Manlleu i Artés, conjuntament amb els representants de Sant Fruitós de Bages i la Diputació de Barcelona; en representació d'aquests més de 700 ciutats i pobles adherits al Pacte.

Van compartir la seva experiència i van posar el seu gra de sorra per avançar cap als objectius del 2020, el 2030 i més enllà.

Es van destacar **deu elements clau** per avançar en la lluita contra el canvi climàtic, que inclou la transició energètica:

La sensibilització i l'**educació** a les escoles i la participació de la gent jove per educar-los en la transició energètica, amb l'experiència d'Artés.

La promoció de l'**eficiència energètica** amb el control dels consums dels **equipaments municipals** entre d'altres, com l'Ajuntament de Begues.

L'impuls a l'eficiència energètica i la sostenibilitat més enllà de l'àmbit públic i també treballant per fer-la arribar, per exemple, a les **empreses**, com han fet a Manlleu.

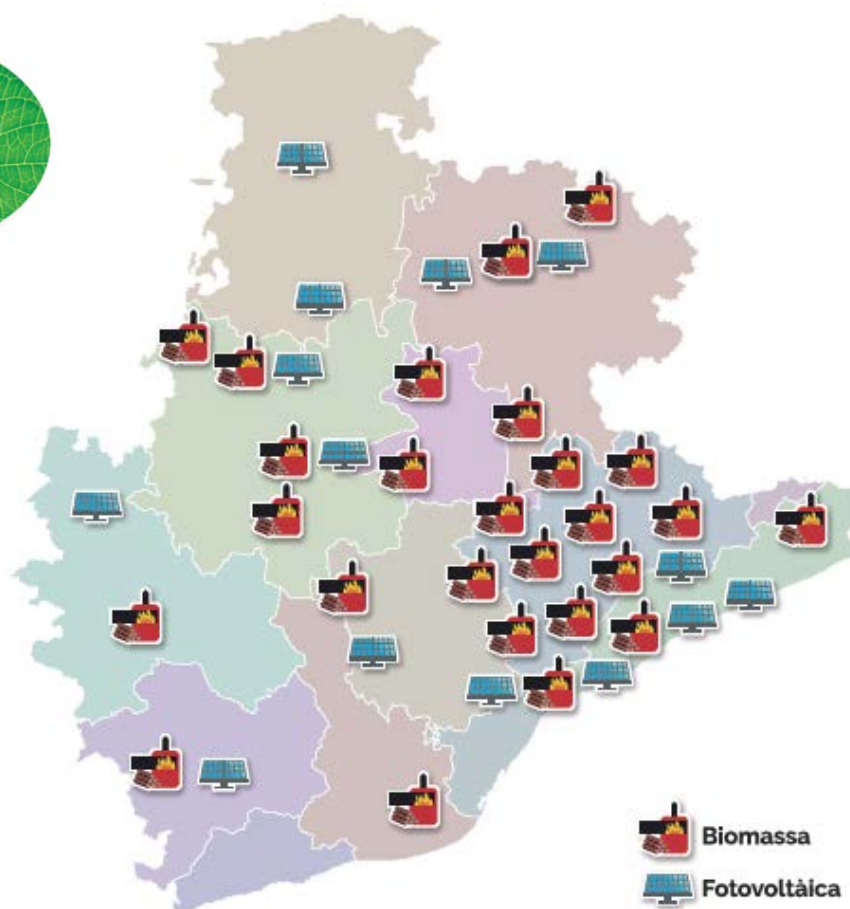
L'impuls a la **mobilitat elèctrica** com a mesura de transició energètica i reducció de la contaminació atmosfèrica local, amb l'exemple del centre del vehicle elèctric a Santa Perpètua de Mogoda.

L'aprofitament dels boscos i la seva **biomassa** per avançar de les energies fòssils cap a l'energia sostenible, amb l'exemple del municipi de Cercs.

La promoció de l'**energia solar** i la reversió dels estalvis a la ciutadania, com el cas del poble d'Avià.

El potencial de biomassa a la província de Barcelona és elevat i suficient per cobrir les despeses energètiques dels equipaments que actualment usen gasoil de calefacció. En aquest sentit, la Diputació de Barcelona ha connectat el territori amb l'energia verda i ha apostat clarament per l'ús de la biomassa en els equipaments i serveis públics municipals i a l'hora promou feines locals i potencia l'aprofitament dels boscos, tot millorant-ne la gestió i reduint-ne el risc d'incendi. L'ús de recursos locals redueix la dependència energètica.

En els darrers quatre anys la Diputació de Barcelona ha redactat 75 projectes i més de 100 estudis de viabilitat per a les 173 calderes de biomassa instal·lades als edificis municipals. Ha desenvolupat línies de subvencions a calderes de biomassa per valor total 6,5 M€, que inclou el nou projecte FEDER, que entre 2019 i 2020 tindrà una inversió de 4.200.000 €. A tot això cal afegir el suport econòmic a projectes de biomassa a particulars i empreses ubicats en els territoris de la Xarxa de Parcs Naturals.

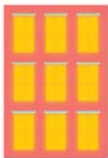
També s'ha volgut donar suport i impulsar l'energia fotovoltaica a nivell municipal, adaptant els projectes que s'impulsaven a aquest marc restrictiu i promovent la instal·lació de plantes on la totalitat de l'energia s'autoconsumia (ja sigui directament o emmagatzemant-la en bateries). En l'àmbit de l'energia solar fotovoltaica, ha invertit, i s'invertiran molt properament, 1.200.000 € en més de 50 instal·lacions d'autoconsum.

Tot plegat format part d'un dels pilars de l'acció climàtica.

Els municipis tenen la capacitat d'actuar directament pel canvi climàtic i la transició energètica. Les **persones** són les protagonistes.

La innovació amb **sistems intel·ligents** al reg de les zones verdes o a l'enllumenat públic amb tecnologia LED.

Les solucions a la **pobresa energètica** passen per la prevenció i la formació.

Per assolir els objectius del Pacte dels Alcaldes, la implicació dels sectors privats, de l'escola, i també de la resta de ciutadania, el comerç, la indústria... és clau per avançar cap a una energia neta; sense la seva implicació no podem assolir els objectius 2030, i la participació, comunicació, sensibilització i educació són essencials.

La Diputació de Barcelona ofereix un suport integral mitjançant eines per promoure la participació ciutadana, comunicar sobre els compromisos municipals, accions portades a terme i resultats assolits, així com campanyes de sensibilització i projectes educatius.

En els 10 anys del Pacte d'Alcaldes, la Diputació de Barcelona ha donat suport a centenars d'activitats de divulgació ambiental sobretot en la celebració de la Setmana de l'Energia.

El tercer pilar de l'acció climàtica i dels compromisos del Pacte d'Alcaldes ens insta a assegurar l'accés a una energia segura, sostenible i assequible a la ciutadania.

L'augment del cost de l'energia i la forta crisi econòmica han fet aflorar un greu problema social, pel qual hi ha llars on l'accés a l'energia no està garantit.

El programa d'auditories energètiques a llars vulnerables de la Diputació de Barcelona, fruit de la cooperació entre l'Àrea d'atenció a les persones, el Servei d'habitatge i la Gerència de Serveis de medi ambient, ha portat a terme actuacions específiques en aquesta matèria.

10 ANYS DEL PACTE DELS ALCALDES PEL CLIMA I L'ENERGIA

Pots veure tots els continguts a un clic

RECUPERAR DEL ENTORN NATURAL RESTAURACIÓ DELS RÍUS

DAIES GRANS MANTENIR LIBERTAT

SOLUCIONS CONTRA LA PABRESA ENERGETICA PREVENCIÓ I FORMACIÓ

PROBLEMA DESEMPLEIADA PLADACCIO EFICIENCIA ENERGETICA CALDERES DE BIOMASSA ENLLUMENAMT PUBLIC

ALEX CARLOS SERENA SERRA MARILLEU MARIA MERCÈ ESTENE PI BEGUES

ARTES ENNET ALIET ARTES

INNOVAR AMB SISTEMES DE REG D'INTELECTU PÚBLIC

SENSE ALIET ARTES

EL MUNICIPI HA MOLT EN ACCIONS PIACENTES LA CIUTADANIA PROTAGONISTES 6 GRADUERS

AVIA INICIATIVA CANARI

REVERTIR ELS ESTALVIS D'ENERGIA EN SUBVENCIONS PELS CIUTADANS ADAPTAR EL POUIM

AVIA INICIATIVA CANARI

EL MUNICIPI HA MOLT EN ACCIONS PIACENTES LA CIUTADANIA PROTAGONISTES 6 GRADUERS

APROXIMAR ELS BOSCOS AUMENÇAR DE LLIBERTAT FOSSELL CAL ALIET SOSTENIBLE VEHICULE ELECTRIC 10 ANYS DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE

EVITAR LA CONTAMINACIÓ ATMOSFERICA MOBILITAT SOSTENIBLE VEHICULE ELECTRIC

CERCES

APROXIMAR ELS BOSCOS AUMENÇAR DE LLIBERTAT FOSSELL CAL ALIET SOSTENIBLE VEHICULE ELECTRIC 10 ANYS DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE

EVITAR LA CONTAMINACIÓ ATMOSFERICA MOBILITAT SOSTENIBLE VEHICULE ELECTRIC 10 ANYS DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE

Els passos de la transició energètica

Després de l'acte del Pacte d'Alcaldes, va començar el primer Plenari sobre transició energètica. El debat va comptar amb les intervencions de:

El debat volia respondre algunes preguntes que podeu veure respostes en el resum següent i en les imatges generades.

Què és la transició energètica? Estem en transició, cap a on? Perquè és important? Quin són els principals motius? Quin són els objectius a curt, mig i llarg termini? El concepte de transició energètica té múltiples enfocaments? Tots parlem del mateix?

Hem parlat de terminologia, passant de parlar de canvi climàtic a xoc climàtic. Calen paraules menys toves. També ens hem plantejat deixar de parlar de transició per introduir el terme disruptió energètica.

El canvi climàtic, doncs, és un dels principals motius per transformar el nostre model energètic. Hem parlat de xoc climàtic, alguns parlen ja d'emergència climàtica. La gran pregunta és si hi som a temps i que podem fer? De fet, Catalunya pot assolir la transició energètica?

Encara no és tard, però s'està fent tot massa tard. Comunicant el canvi climàtic ens podem trobar que en explicar els efectes que està tenint, molta gent perd l'esperança en la mitigació dels mateixos, i això no hauria de ser així.

Tots els ponents i les ponents han coincidit en la necessitat de passar a l'acció en clau d'urgència i en la necessitat de canviar el model de consum. No es tracta únicament de trobar la manera de generar energia d'una manera més eficient i neta, sinó de consumir-ne menys. Cal doncs redefinir les activitats humanes més enllà de les seves fonts d'energia.

La política energètica ara com ara va lligada a la política econòmica. En moments de crisi econòmica s'ha pogut percebre una baixada de consums i d'emissions. Es pot desacoblar el consum energètic a l'economia? Com es pot incidir en el canvi de model energètic sense fer-ho en l'econòmic?

Quin paper tenen les ciutats i pobles en la transició energètica?

Quin paper ha de tenir la tecnologia ? Sobre les energies renovables, en quina situació ens trobem amb l'autoconsum ?

També s'ha insistit en què el ciutadà segueix sense estar apoderat, immers en un model d'informació asimètrica: 7 de cada 10 persones de les que atenem no saben què tenen contractat a les factures de llum i gas.

En aquest sentit hem passat de ser consumidors passius a ser consumidors actius, com s'ha vist amb la derogació de l'impost al sol.

Hauríem de canviar el model de cap a peus, ja és tard, per tant proposa el terme disruptió energètica, passar d'un model sectorcèntric a un model ciutadàcèntric.

També s'ha parlat del preu de l'energia i de pobresa energètica.

La transició energètica passa per un canvi de model en la mobilitat. Noves formes de transport col·lectiu, treball a distància i el pas a la mobilitat elèctrica són elements claus. La Diputació de Barcelona dona suport tècnic i econòmic a la implantació de punts de recàrrega de vehicles elèctrics, a la renovació de flotes i la cessió de motocicletes i bicicletes elèctriques per als serveis municipals.

La gestió energètica en l'àmbit local és important doncs. De fet, la Diputació de Barcelona ofereix suport a la gestió energètica en edificis municipals i disposa d'un servei de préstec d'aparells, per monitorar el consum d'energia, interpretar la informació i millorar la gestió energètica municipal.

Sobre el paper de la Ciutadania, com a exemple, a Catalunya, cada any s'organitza per exemple la Setmana de l'Energia per part l'Institut Català d'Energia, Diputació de Barcelona Girona, Tarragona i Lleida i l'Àrea Metropolitana de Barcelona, entre d'altres. I més d'un centenar de municipis s'hi adhereixen cada any i s'organitzen centenars d'accions pel territori.

IV FORUM sobre Medi Ambient i Món Local

Diputació Barcelona
19/20 de febrer 2019
Món Sant Benet, Sant Fruitós de Bages

3 RAONS PEL OPTIMISME:

- MILLORES EN MACRITZERMALES
- TECNOLOGIA DE LES RENOVABLES
- INTERNE DE LES COSES

QUÈ ÉS LA TRANSICIO ENERGÈTICA?

CANVI DE FLUX ENERGÈTIC

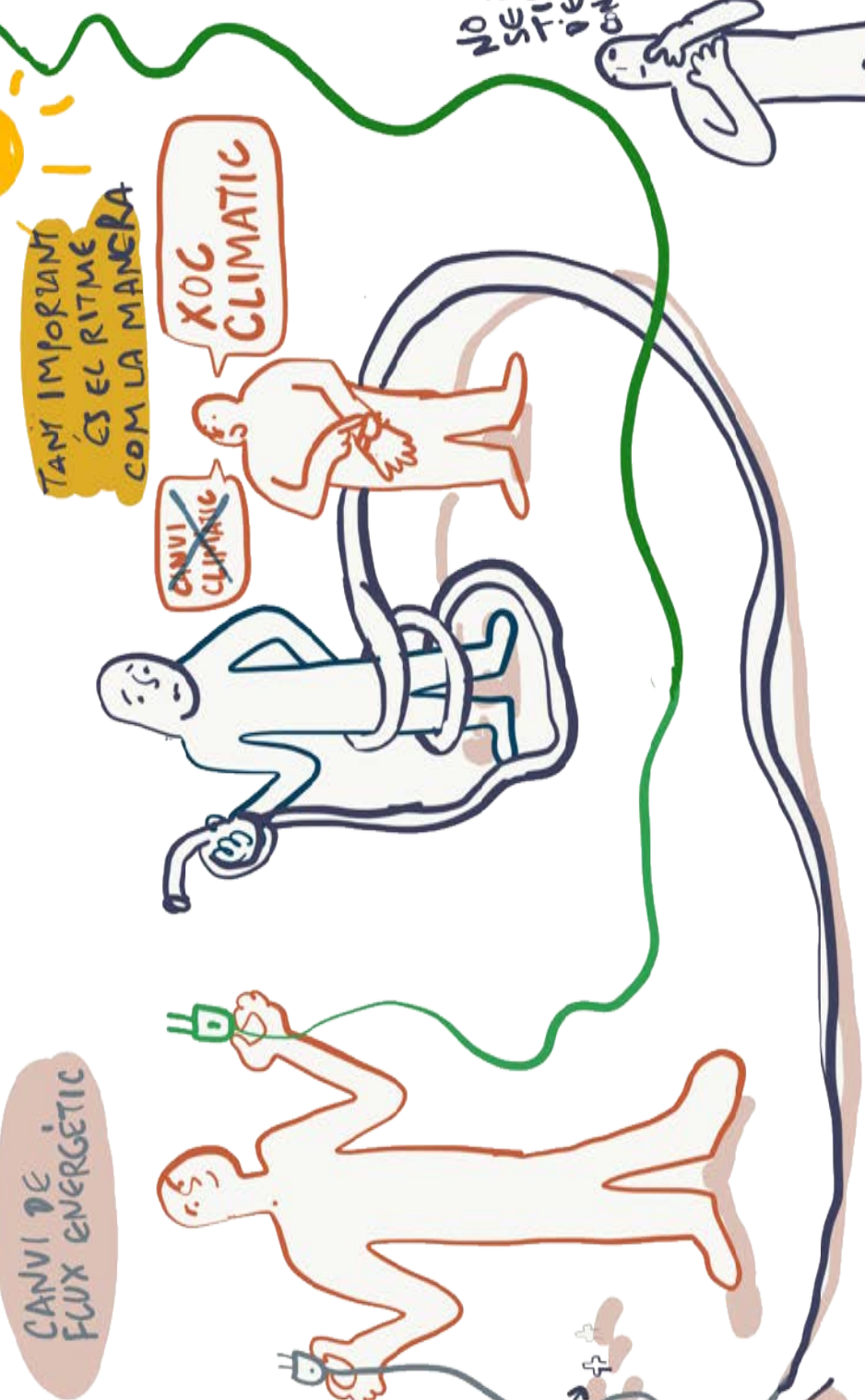
TAM IMPORTANT ÉS EL RITME COM LA MANERA

~~CANVI CLIMÀTIC~~

XOC CLIMÀTIC

MORTS PEL CANVI CLIMÀTIC

NO QUIN SE QUIN TIPUS D'ENERGIA I COMINEMO

VAL MÉS
TENIR LLUM
AMB UNA MICA
DE FOSCOR
QUE FOSCOR
AMB UNA
MICA DE LLUM

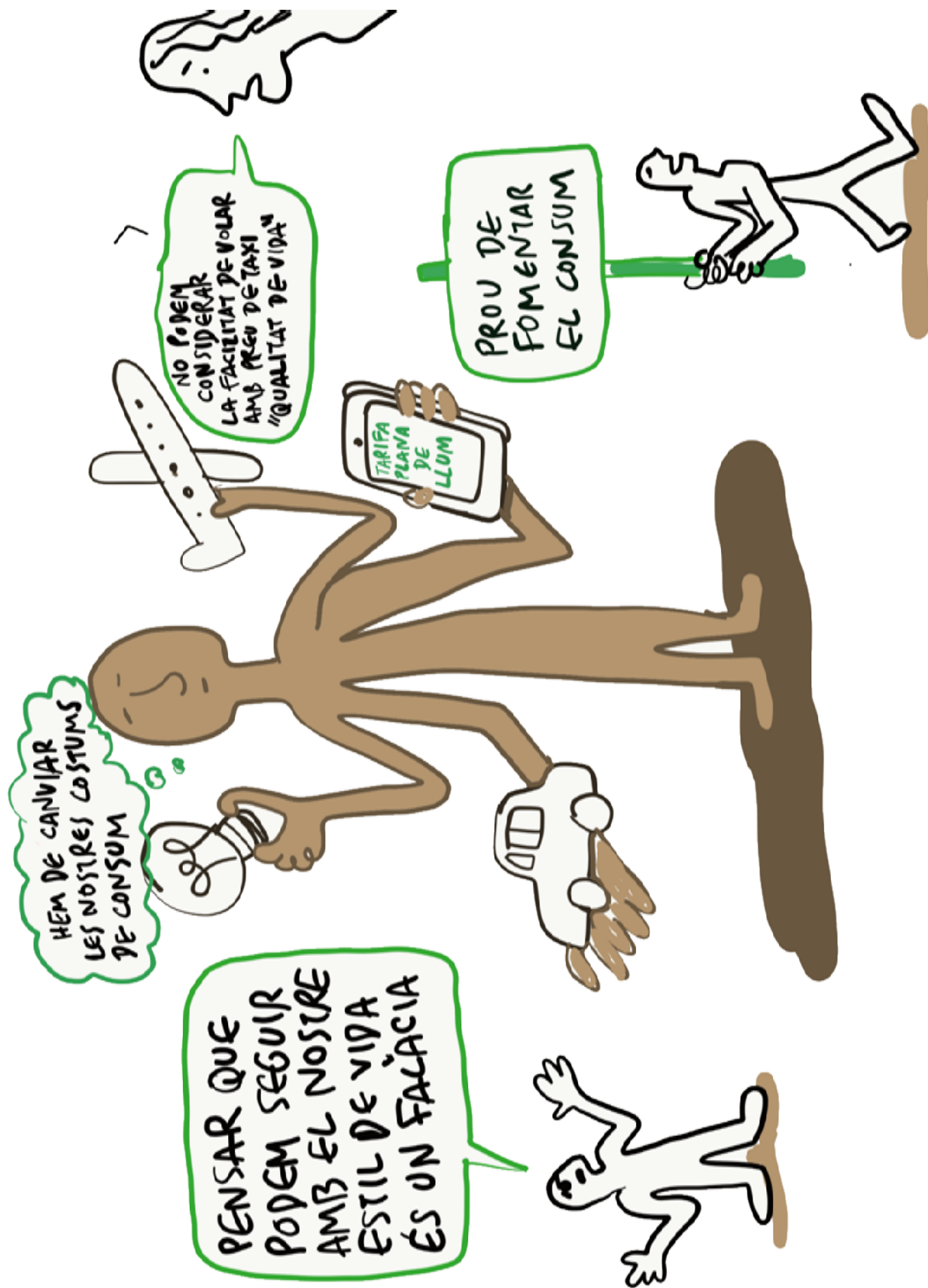

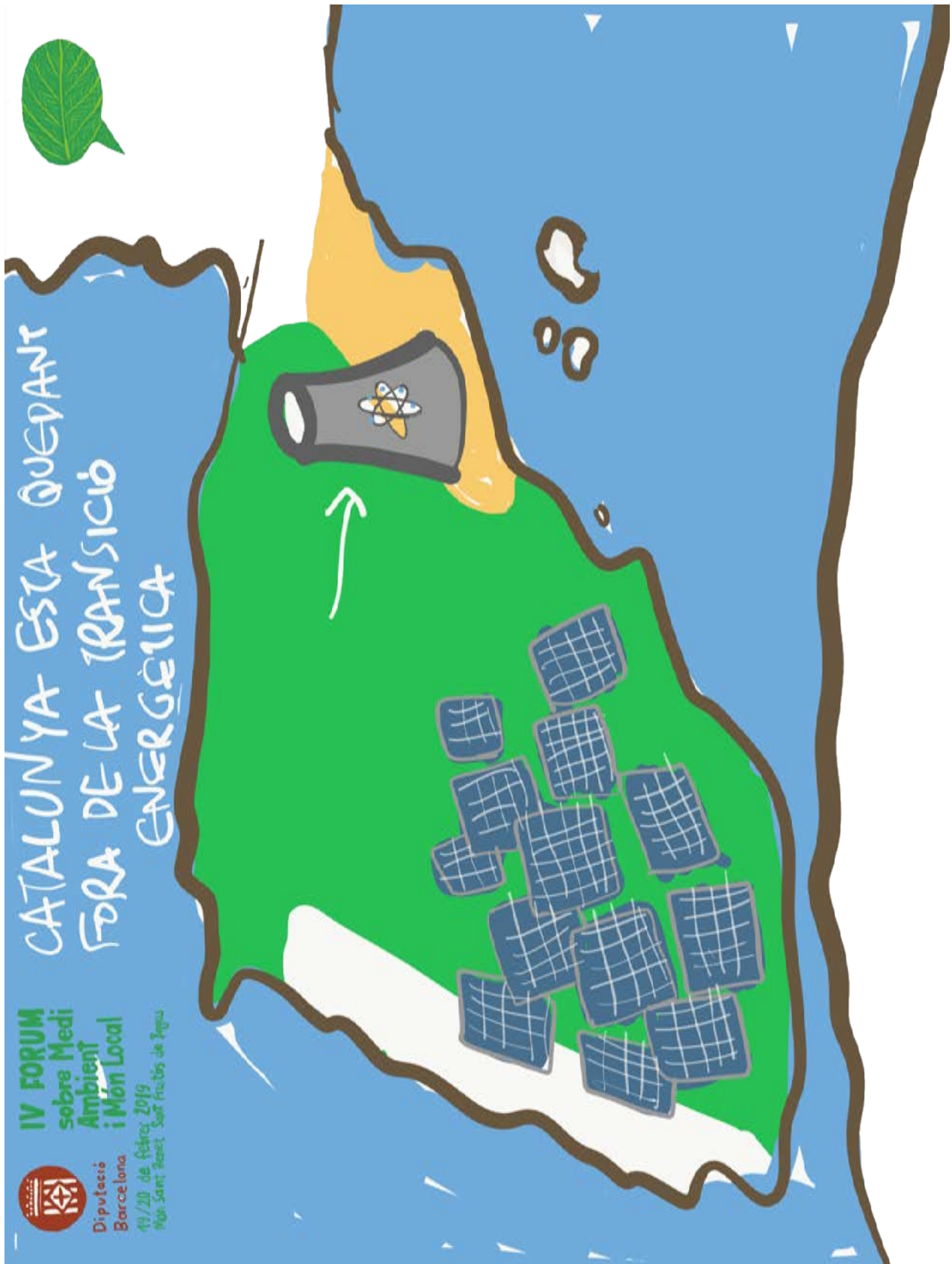
QUIN ÈS EL PREU REAL DE L'ENERGIA?

QUAN VAL L'ENERGIA SENSE SUBVENCIONS?

La transició energètica va ser objecte també de presentacions i solucions a l'espai del **Fòrum, la Fàbrica d'Oportunitats**.

Es van presentar 16 ponències en aquest àmbit relacionades amb **accions** sobre eficiència energètica, rehabilitació energètica, el paper dels ajuntaments, finançament, il·luminació, energies renovables com la biomassa i l'autoconsum, entre d'altres.

Als enllaços o al codi QR teniu accés als vídeos i documents de les presentacions.

Presentacions i
vídeos a un clic

- **Intel·ligència artificial per a l'estalvi energètic en edificis municipals** (Estudi Ramon Folch i Associats)
- **Totes aquelles coses que el teu ajuntament podria fer i no fa? i les que em deixo** (Ajuntament d'Avià) (Vídeo)
- **Millores d'eficiència energètica amb innovació en biblioteques municipals** (SPEA) (ARCbcn)
- **Finançament col·lectiu i de proximitat "Km 0" amb impacte positiu** (Ecrowd!)
- **Posant l'energia en mans de la gent: l'exemple de Viure de l'aire del cel** (Eurosolar Catalunya)
- **ENERHAT / ENERPAT Aplicacions per promoure la rehabilitació d'edificis a partir de la integració de certificats energètics amb altres fonts d'informació** (ARC Enginyeria i Arquitectura La Salle)
- **LED Ambre- La il·luminació eficient i sostenible per un espai periurbà i natural** (Ignialight)
- **La biomassa en la nova economia rural: Hotel El Jou i Ajuntament de Vilanova de Sau** (Atria Bioserveis)
- **ENERINVEST: Plataforma de finançament de l'energia sostenible** (Ecoserveis)
- **De l'estalvi energètic a la promoció d'inversió en renovables i autoconsum** (Ajuntament de Granollers)
- **Fulls de ruta per a la transició energètica: conceptes, comunitats energètiques i experiències en municipis catalans** (AIGUASOL)

- **Sant Pere de Torelló, tot un municipi escalfat a partir de biomassa** (SUNO Enginyeria)
- **Optimitzant la ciutat 4.0** (PolyhedraTech)
- **La Gestió Forestal sostenible com eina de Responsabilitat Social Cooperativa** (SocialForest)
- **Mancomunitat de Municipis Berguedans; Estalvi energètic, econòmic i ambiental amb biomassa**(Termosun energies S.L.)
- **Actuacions municipals de millora de l'eficiència energètica en edificis municipals i serveis urbans** (Ajuntament de Sant Fruitós del Bages)

Per acabar, la transició energètica també va disposar d'un espai de debat i intercanvi d'experiències en el marc de l'espai del Fòrum: Treballem, el casinet del Fòrum.

Els projectes presents d'aquesta partida estan molts repartits en els següents objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 (ODS):

- Salut i benestar (ODS 3)
- Educació de qualitat (ODS 4)
- **Energia assequible i no contaminant (ODS 7)**
- Indústria, innovació i infraestructura (ODS 9)
- Ciutats i comunitats sostenibles (ODS 11)
- Acció pel clima (ODS 13)

Alguns exemples de projectes presents:

- Cobertes verdes (Subdirecció d'edificació). Vinculat a l'ODS 3 i 13.
- Optimització de la separació de residus i reutilització (Zoo de Barcelona). Vinculat a l'ODS 12 i 13.
- Campanyes de comunicació sobre canvi climàtic (Consell Comarcal del Maresme). Vinculat a l'ODS 4.
- Sistema de GPS per a la gestió de la permacultura (Associació ATTA). Vinculat a l'ODS 7 i 9.

Pel que fa als projectes futurs, els ODS més present són:

- Educació de qualitat (ODS 4)
- Ciutats i comunitats sostenibles (ODS 11)

Alguns exemples de projectes futurs:

- Generar indicadors per mesurar la resiliència de la Garrotxa (Dinamic Garrotxa). Vinculat a l'ODS 4. –
- Suport a projectes de col·laboració entre entitats per assolir objectius pel clima (Ajuntament de Barcelona). Vinculat a l'ODS 11.

Pel que fa a les innovacions proposades estan vinculades, en major proporció, als ODS:

- Indústria, innovació i infraestructura (ODS 9)
- Acció pel clima (ODS 13)

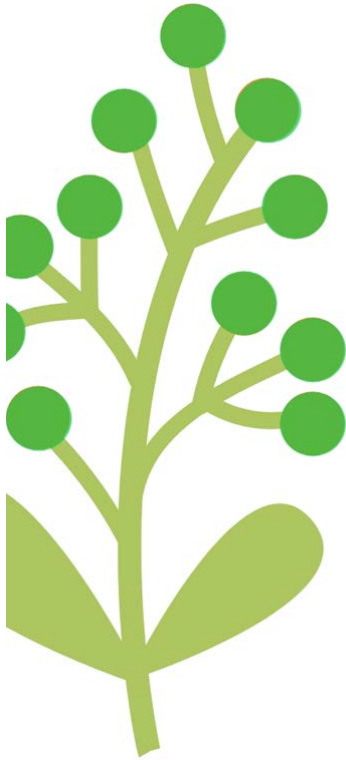
Alguns exemples d'innovacions proposades:

- Obrir els projectes engegats per les administracions a les comunitats. Vinculat a l'ODS 9 i 13.

Com a dinàmica complementaria, es va organitzar el joc Aposta pel futur per prioritzar accions. En relació a les accions sobre transició energètica, les valoracions van ser:

- Augmentar substancialment el percentatge d'energia renovable en el conjunt de fonts d'energia i duplicar l'eficiència energètica. Puntuació total: 44
- Incorporar mesures relatives al canvi climàtic, tant mitigació com adaptació, en les polítiques locals i que tots els ens locals hagin assolit els compromisos del Pacte d'Alcaldes pel Clima i l'energia. Puntuació total: 30

ADAPTACIÓ I RESILIÈNCIA

L'adaptació i la resiliència van ser el tret de sortida del segon plenari del IV Fòrum.

Va quedar palès que el canvi climàtic, que accelerem amb la nostra activitat, és un fenomen que ens afecta de transversalment i que ha permès convocar en la mateixa taula de debat professionals de la salut ambiental, la gestió forestal, l'estratègia ambiental, la pau, els conflictes i les desigualtats socials. Visions humanes i ecosistèmiques que troben la manera d'entendre's per avançar cap a un futur millor per a tots. Alguns titulars:

El canvi climàtic figura com la sisena amenaça a la seguretat per la UE. Esdevé un multiplicador de les amenaces que ens envolten: catàstrofes naturals, pobresa, crisi humanitària, estabilitat política, etc.

El Pla Clima és l'estratègia climàtica de Barcelona i una mostra clara de la transversalitat de la problemàtica. Un pla de plans, que endreça i interrelaciona les estratègies municipals per l'eficiència energètica, el residu zero, la descarbonització de l'economia, l'economia social i solidària, la gestió integral de l'aigua, etc. I com a denominador comú, les persones al centre, especialment aquelles més vulnerables als efectes del canvi climàtic.

Pots veure els
del plenari en
vídeo a un clic

L'adaptació i la resiliència també van ser presents a l'acte de reconeixement del Pacte d'Alcaldes.

El nou Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia, a part de ser més ambiciós amb un compromís de reducció d'emissions més enllà del 40% per l'any 2030, també incorpora el compromís d'avançar cap a la resiliència de les ciutats afegint la obligació de redactar un Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic i executar-ne les accions.

La Diputació de Barcelona és coordinadora territorial del Pacte dels Alcaldes per a l'Energia i el Clima i ha elaborat una metodologia específica per avaluar la vulnerabilitat dels municipis de la província enfront dels impactes del canvi climàtic. Actualment, més de 60 municipis s'han sumat a la nova iniciativa i bona part ja han presentat el Pla d'Acció per a l'Energia i el Clima.

Un pilar d'actuació de l'acció climàtica ha estat la incorporació de l'adaptació al canvi climàtic a la política local.

La Diputació de Barcelona ha liderat el projecte LIFE CLINOMICS, que amb un pressupost de 1,3 M€ de fons europeus vol augmentar la resiliència dels entorns mediterranis a través de la intervenció en tres territoris: Terres de l'Ebre, Alt Penedès i Parc Natural del Montseny – Reserva de la Biosfera; i en diferents activitats econòmiques: turisme, pesca, agricultura i aprofitament forestal.

La Diputació de Barcelona també ha promogut un Programa complementari per a l'execució d'actuacions d'abastament d'aigua en baixa, dotat amb 12 M€. L'objectiu del programa és contribuir a la prevenció dels impactes del canvi climàtic sobre el cicle de l'aigua.

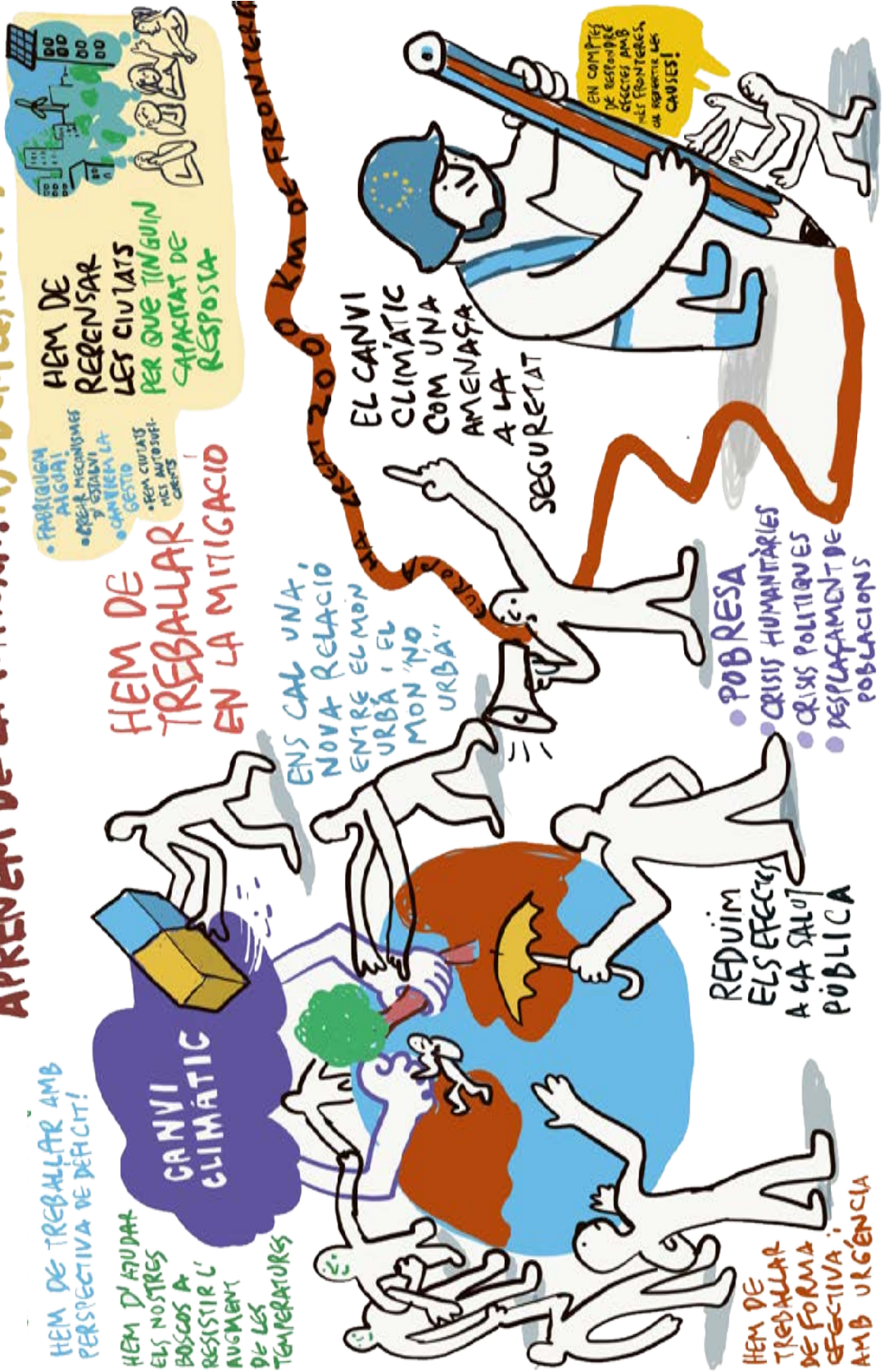
Pel canvi climàtic i l'adaptació també els municipis tenen la capacitat d'actuar directament. Les **persones** han de ser el centre de les polítiques d'adaptació i resiliència.

La **recuperació de l'entorn natural** i la restauració del riu Besòs ha permès el retorn de la Llúdriga, una acció que exemplifica el que suposa l'adaptació i la resiliència.

ADAPTACIÓ I RESILIÈNCIA

APRENEM DE LA NATURA! AJUDEM LES PERSONES

L'adaptació i la resiliència van ser objecte també de presentacions i solucions a l'espai del **Fòrum, la Fàbrica d'Oportunitats**.

Es van presentar 8 ponències en aquest àmbit relacionades amb **accions** sobre solucions basades en la natura, gestió del servei d'abastament d'aigua, perfils climàtics, gestió del verd urbà, permacultura, producció alimentària i sectors econòmics afectats pel canvi climàtic.

Als enllaços o al codi QR teniu accés als vídeos i documents de les presentacions.

Presentacions i
vídeos a un clic

Cornellà Natura i resiliència urbana (Ajuntament de Cornellà de Llobregat)

Camins amb arbres (Ajuntament de Vilafranca del Penedès)

La remunicipalització de la gestió de l'aigua (AMAP)

El Compromís per l'aigua Pública i Democràtica (Moviment Aigua Pública i Democràtica)

Perfils climàtics dels Plans d'acció per l'energia i el clima (Diputació de Barcelona)

Nova eina per a valorar l'adaptació al canvi climàtic dels espais verds urbans (Diputació de Barcelona)

GPS Gestió Permacultural del Sistema (Asociación de PermaculturaATTA)

Revertir el canvi climàtic des de la producció alimentària (Cooperativa Mas Les Vinyes)

L'adaptació al canvi climàtic: del compromís a l'acció. Propostes des del LIFE-CLINOMICS (Diputació de Barcelona)

Per acabar, l'adaptació també va disposar d'un espai de debat i intercanvi d'experiències en el marc de l'espai del Fòrum: Treballem, el casinet del Fòrum.

Els projectes presents d'aquesta partida estan molts repartits en els següents objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 (ODS):

- Energia assequible i no contaminant (ODS 7)

Alguns exemples de projectes presents:

- Consumir el 100% d'energies renovables en els equipaments i instal·lacions municipals (Ajuntament de Navàs). Vinculat a l'ODS 7.
- Creació d'una "finestra climàtica" per a tota la ciutadania per informar i assessorar sobre canvi climàtic i actuacions pel clima (Ajuntament de València). Vinculat a l'ODS 13 i 4.

Pel que fa als projectes futurs, l'ODS més present era:

- Ciutats i comunitats sostenibles (ODS 11)

Alguns exemples de projectes futurs:

- Promoció de polítiques d'habitatge vinculades a la sobirania energètica dels edificis (Ajuntament de Navàs). Vinculat a l'ODS 11.
- Capacitació a tècnics/ques municipals sobre gestió de l'aigua (Càtedra UNESCO de Sostenibilitat – UPC). Vinculat a l'ODS 6 i 4

Pel que fa a les innovacions proposades estan vinculades, en major proporció, a l'ODS:

- Energia assequible i no contaminant (ODS 7)

Algun exemple d'innovació proposada:

- Promoure la transferència de coneixement sobre tots els aspectes vinculats a la sostenibilitat i la lluita contra el canvi climàtic del món acadèmic científic cap a les administracions públiques. Vinculat a tots els ODS.

Pel que fa a les aliances, els participants d'aquesta partida van trobar moltes potencials aliances entre les seves entitats i van decidir generar una aliança global. En acabar, es van donar els contactes i van seguir parlant entre ells.

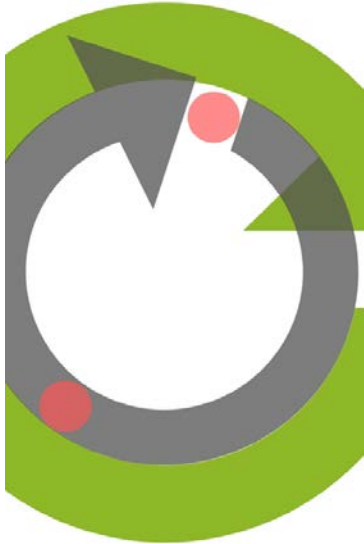

Com a dinàmica complementària, es va organitzar el joc Aposta pel futur per prioritzar accions. En relació a les accions sobre adaptació al canvi climàtic, les valoracions van ser:

- Garantir que totes les persones tinguin accés a una alimentació sana, nutritiva i suficient durant l'any. Puntuació total: 43
- Reduir l'impacte ambiental negatiu per càpita de les ciutats, amb especial atenció a la qualitat de l'aire. Puntuació total: 33
- Incorporar mesures relatives al canvi climàtic, tant mitigació com adaptació, en les polítiques locals i que tots els ens locals hagin assolit els compromisos del Pacte d'Alcaldes pel Clima i l'energia. Puntuació total: 30
- Aconseguir l'accés equitatiu a l'aigua potable, a un preu assequible per a totes les persones, millorar la qualitat de l'aigua i augmentar la utilització eficient dels recursos hídrics a tots els sectors. Puntuació total: 23
- Reduir la vulnerabilitat de les persones als fenòmens extrems climàtics. Puntuació total: 20
- Adoptar mesures per prevenir la introducció d'espècies exòtiques invasores i reduir-ne els efectes en els ecosistemes. Puntuació total: 18
- Proporcionar accés universal a zones verdes i espais públics segurs, inclusivament i accessibles. Puntuació total: 14

ECONOMIA CIRCULAR I VERDA

En una conversa enriquidora i amb totes les cartes sobre la taula s'ha plantejat que la ciutadania no acaba d'estar preparada per assumir hàbits de consum circular. Per tant cal insistir en l'educació global. Però a més, cal complicitat pública-privada i també fiscalitat per evitar que el mercat s'ompli de productes poc durables.

El model econòmic dominant actualment basat en extreure, fabricar, usar i llençar ha de deixar pas a una economia circular capaç de **generar valor** amb una menor dependència de recursos naturals sota una visió sistèmica i holística que integri tota la cadena de valor. I hem d'entendre l'economia circular com un model econòmic orientat a l'assoliment de sistemes de producció i consum més eficients i resilient, que preservin els recursos dins d'un cicle continu i n'optimitzin el seu valor.

Hem de passar d'una situació de consumisme pur i dur a una societat de **responsabilitat** personal i administrativa. Promoure l'economia circular no destruirà llocs de treball sinó que reinventarà la manera de produir el mateix que consumim actualment però mitjançant processos més sostenibles.

Pots veure els
del plenari en
vídeo a través
del codi QR
A un clic

L'economia circular ha d'estar dins de l'agenda del **món rural**. Des de l'any 2016 el Consell comarcal del Berguedà, per exemple, disposa de l'eina Encercla, una eina pròpia per avaluar a totes les empreses que entren al programa d'ajuts i subvencions. Des del Berguedà es va començar des del 2015 un procés de simbiosi industrial, i al 2018 en el sector agrícola.”

Qualsevol administració pot contribuir a l'economia circular i verda mitjançant la **contractació pública**, que a Catalunya representa el 20% de la contractació. Actualment el vehicle elèctric suposa un 36% de la contractació pública. De cara a la contractació, es pot fer un seguiment dels criteris i estàndards ambientals adoptats pels concursants: gestió dels residus, estructura interna...

Ens trobem davant d'una **transformació del model econòmic**: l'economia lineal dominant fins al moment -fortament qüestionada a causa de la seva dependència de recursos no renovables- deixa pas a l'economia circular, una nova manera de generar valor econòmic, ambiental i social més responsable, resiliència i competitiva.

El model econòmic dominant actualment basat en extreure, fabricar, usar i llençar ha de deixar pas a una economia circular capaç de generar valor amb una menor dependència de recursos naturals sota una visió sistèmica i holística que integri tota la cadena de valor.

Què és l'Economia Circular i Verda (ECiV)?

És un **model econòmic** orientat a l'assoliment de **sistemes de producció i consum més eficients i resilient**s, que preservin els recursos dins d'un cicle continu i n'**optimitzin el seu valor**.

CONNECTEM AMB L'ECONOMIA CIRCULAR: VERDA

L'adaptació i la resiliència van ser objecte també de presentacions i solucions a l'espai del **Fòrum, la Fàbrica d'Oportunitats**.

Es van presentar 16 ponències en aquest àmbit relacionades amb **accions** sobre simbiosi industrial, educació ambiental, arquitectura, aprofitament de la matèria orgànica, ecodisseny, estratègies locals i prevenció de residus.

Als enllaços o al codi QR teniu accés als vídeos i documents de les presentacions.

Presentacions i
vídeos a un clic

- **Llana de roca i economia circular a l'edificació** (ROCKWOOL)
- **Agenda 21 Escolar Plus - reimpulsem la gestió ambiental als centres educatius de primària de Sabadell** (Ajuntament de Sabadell)
- **Paret Vegetada "Wetwall" per al tractament de l'aigua gris i l'aïllament tèrmic** (Catedra UNESCO de Sostenibilitat - UPC)
- **Economia circular en els àrids i en el formigó** (Formigons MontcauS.A.)
- **Parc Maresme Circular, una aposta líder per impulsar el canvi** (Consorti per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme)
- **El projecte Revolta: gestió circular i descentralitzada de la matèria orgànica de les ciutats** (Tarpuna SCCL)
- **Reparatruck, unitat mòbil d'autoreparació d'aparells elèctrics, ordinadors i bicicletes per als municipis** (Solidança)
- **L'observatori de l'economia circular a Catalunya: Catalunya Circular** (Generalitat de Catalunya, Departament de Territori i Sostenibilitat)
- **Premi Catalunya d'Ecodisseny** (Agència de Residus de Catalunya)
- **II edició de l'Ultra Clean Marathon - 7x7 x la natura!** (Xarxa de Custòdia del Territori)
- **La Vida de les Joguines o com fem economia circular amb les joguines** (Espai Ambiental Cooperativa)
- **Tancant el cercle** (Associació de Defensa i Estudi de la Fauna i Flora Autòctona)
- **WASTIP - L'ús de tecnologia per gestionar deixalleries: APP i Web** (WASTE IN TIC SL / PROJECTES SOCIOAMBIENTALS ENTORNa3 SL)

- **Com impulsar l'EC i la simbiosi industrial amb les empreses del nostre municipi** (OICOS Estrategia Ambiental)
- **Vallès Circular: una estratègia d'impuls territorial de l'Economia Circular** (Consell Comarcal del Vallès Occidental)
- **Nous recursos per la prevenció de residus: MARATÓ RESIDU ZERO** (GAIA-Serveis Ambientals)

Per acabar, l'economia circular i verda també va disposar d'un espai de debat i intercanvi d'experiències en el marc de l'espai del Fòrum: Treballem, el casinet del Fòrum.

Els projectes presents d'aquesta partida estan molts repartits en els següents objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 (ODS):

- Ciutats i comunitats sostenibles (ODS 11)

Alguns exemples de projectes presents:

- Promoció de l'arquitectura sostenible (arquitecta autònoma). Vinculat al ODS 11. - Desenvolupament de sistemes de recollida de residus tèxtils fets a mida per a cada municipi (Humana). Vinculat al ODS 11.

Pel que fa als projectes futurs, els ODS més presents ere:

- Educació de qualitat (ODS 4)
- Acció pel clima (ODS 13)

Alguns exemples de projectes futurs:

- Ambientalització de l'Ajuntament i augment de les accions de sensibilització (Ajuntament de Vilanova i la Geltrú). Vinculat als ODS 4 i 13.
- Generació d'energia eòlica pròpia (Ajuntament de Mediona). Vinculat als ODS 13 i 7.
- Recollida selectiva porta a porta (Ajuntament de Begues). Vinculat al ODS 13.

Pel que fa a les innovacions proposades estan vinculades, en major proporció, a l'ODS:

- Aigua neta i sanejament (ODS 6)
- Fam zero (ODS 2)
- Ciutats i comunitats sostenibles (ODS 11)
- Vida d'ecosistemes terrestres (ODS 15)

Algun exemple d'innovació proposada:

- Crear horts socials capacitadors per a persones en situació de vulnerabilitat. Vinculat als ODS 2 i 12.
- Promoure l'ús de residus tèxtils per a la bioconstrucció. Vinculat als ODS 11.

Com a dinàmica complementaria, es va organitzar el joc Aposta pel futur per prioritzar accions. En relació a les accions sobre economia circular i verda, les valoracions van ser:

- Millorar progressivament la producció i el consum eficients dels recursos mundials i desvincular el creixement econòmic de la degradació del medi ambient. Puntuació total: 77
- Disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització. Puntuació total: 76
- Reconvertir les indústries perquè siguin sostenibles, usant els recursos amb més eficàcia i promovent tecnologies netes. Puntuació total: 24
- Reduir a la meitat el malbaratament d'aliments per càpita. Puntuació total: 20
- Prevenir i reduir de forma significativa la contaminació marina de tot tipus. Puntuació total: 20

GOVERNANÇA AMBIENTAL LOCAL

Dins el IV Fòrum es va celebrar la 19a Assemblea la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat en la qual es va aprovar la *'Declaració de Sant Fruitós de Bages. Les ciutats i els pobles davant el repte de l'Agenda 2030'*.

L'Agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenible van centrar tota la sessió com a element clau de governança

Des de la Diputació de Barcelona s'assumeix l'Agenda 2030 i es donarà suport als municipis.

Es va destacar com des de les agendes locals i regionals es pot assolir un canvi global i es van identificar accions locals alineades amb els ODS.

El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, amb els objectius d'eradicar la pobresa, lluitar contra la desigualtat i la injustícia, i posar fre al canvi climàtic, entre altres.

Aquesta agenda marcarà l'acció global pel desenvolupament fins a l'any 2030 i, conjuntament amb la resta d'agendes globals configura un full de ruta d'actuació connectat entre si per a assolir un objectiu comú: el desenvolupament mundial sostenible.

L'Agenda 2030 és una agenda integral i multidimensional —referida a les tres dimensions del desenvolupament sostenible (l'econòmica, la social i l'ambiental)— i d'aplicació universal, i es desplega mitjançant un sistema de 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS), a través dels quals es proposa abordar els grans reptes globals, des de la lluita contra la pobresa o el canvi climàtic fins a l'educació, la salut, la igualtat de gènere, la pau o les ciutats sostenibles. Cada ODS inclou diferents metes (en total 169) que contribueixen al compliment de l'objectiu.

La Xarxa va presentar un balanç de la seva vinculació en relació amb els ODS i localització dels mateixos en les nostres ciutats i pobles membres.

En la relació a la governança va ser objecte també de presentacions i solucions a l'espai del **Fòrum, la Fàbrica d'Oportunitats**.

Es van presentar 9 ponències en aquest àmbit relacionades amb **accions** sobre l'Agenda 2030, la participació ciutadana, la qualitat de l'aire, fiscalitat ambiental, educació ambiental entre d'altres...

Als enllaços o al codi QR teniu accés als vídeos i documents de les presentacions.

Presentacions i
vídeos a un clic

- **Àgores com a espai de participació ciutadana en la prevenció de residus** (Ajuntament de Manresa)
- **Localització dels Objectius de Desenvolupament Sostenible: de l'agenda global a l'agenda local** (Lavola 1981)
- **Reducció d'emissions en el transport i l'indústria mitjançant camps magnètics d'alta precisió** (Quantum Energy)
- **Atmoos: Ciència ciutadana a l'aula i informació de gestió** (Thigis Serveis Ambientals S. L.) ([Vídeo Youtube](#))
- **Campanya de control de NO₂ a diferents punts d'un municipi** (Diputació de Barcelona)
- **El món local líder de la transformació ambiental i educativa** (Xarxa d'escoles per a la Sostenibilitat XESC)
- **Mesures fiscals per a una millor governança ambiental**(AUDIFILM CONSULTING)
- **Support de la Diputació de Barcelona a la millora de les xarxes locals d'abastament d'aigua en baixa. La importància de promoure l'estalvi d'aigua i d'afavorir l'adaptació dels municipis al nou escenari derivat dels efectes del canvi climàtic** (Diputació de Barcelona)
- **Aprenentatges del suport a programes d'estalvi energètic solidari** (Diputació de Barcelona)

Per acabar, la governança ambiental local també va disposar d'un espai de debat i intercanvi d'experiències en el marc de l'espai del Fòrum: Treballem, el casinet del Fòrum.

Els projectes presents d'aquesta partida estan molts repartits en els següents objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 (ODS):

- Educació de qualitat (ODS 4)
- Igualtat de gènere (ODS 5)

Alguns exemples de projectes presents:

- XEST (Xarxa d'Escoles Sostenibles de Terrassa). Vinculat amb l'ODS 4.
- Projecte Camins Escolars (Ajuntament de Terrassa). Vinculat amb l'ODS 4 i 5.
- Projecte "Simbiosi industrial" (Ajuntament de Granollers). Vinculat amb l'ODS 7, 11 i 12.

Pel que fa als projectes futurs, els ODS més presents ere:

- Educació de qualitat (ODS 4)
- Indústria, innovació i infraestructura (ODS 9)
- Vida d'ecosistemes terrestres (ODS 15)

Alguns exemples de projectes futurs:

- Integració de l'educació ambiental al currículum de les escoles a través d'un programa transversal (XES). Vinculat a l'ODS 4.
- Programa d'emprenedoria dins l'economia circular (Ajuntament de Granollers). Vinculat al ODS 9.

Pel que fa a les innovacions proposades estan vinculades, en major proporció, a l'ODS:

- Indústria, innovació i infraestructura (ODS 9)

Algun exemple d'innovació proposada:

- Implementar l'economia circular a les escoles. Vinculat a l'ODS 9.
- Programes de foment d'accés al medi ambient per a tota la ciutadania. Vinculat a l'ODS 10.
- Reaprofitament de les restes d'aliments dels menjadors escolars. Vinculat a l'ODS 2.

Com a dinàmica complementaria, es va organitzar el joc Aposta pel futur per prioritzar accions. En relació a les accions sobre governança, les valoracions van ser:

- Garantir que tot l'alumnat rep una educació per al desenvolupament. Puntuació total: 84
- Millorar progressivament la producció i el consum eficients dels recursos mundials i desvincular el creixement econòmic de la degradació del medi ambient. Puntuació total: 77
- Vetllar per la participació plena i efectiva de les dones, i per la igualtat d'oportunitats de lideratge i presa de decisions en la vida política, econòmica i pública. Puntuació total: 46
- Millorar la coherència de polítiques per al desenvolupament sostenible i incorporar els ODS a la política local amb visió universal i transversal. Puntuació total: 39
- Reduir l'impacte ambiental negatiu per càpita de les ciutats, amb especial atenció a la qualitat de l'aire. Puntuació total: 33

CONCLUSIONS FINALS, REPTES DE FUTUR

2 dies intensos amb 3 espais on es va **treballar, connectar i reflexionar** de manera conjunta sobre la transició energètica, l'adaptació al canvi climàtic i l'economia circular, el Pacte d'Alcaldes per l'Energia i el Clima i l'Agenda 2030 dels objectius pel desenvolupament sostenible.

Es va plantejar cal **actuar de forma urgent** i amb una **visió transversal** que ens permeti sumar forces, complementar esforços, treballar en **xarxa** i generar **aliances** fortes. És el moment de col·laborar, no competir. Es fa necessari un **relat global** que ho lligui tot, que li doni un sentit clar així com significat i força vers la ciutadania. I **l'Agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenible** són aquest marc de treball i governança local que ha de permetre assolir els objectius fixats.

S'ha fet molta feina des del món local de la qual se n'ha fet balanç i s'ha posat en valor. Els 10 primers anys del **Pacte d'Alcaldes** han estat reeixits en aquest sentit. Però davant s'albiren 10 anys més amb nous objectius més ambiciosos sobre mitigació i adaptació al canvi climàtic, que implicaran reimpulsar encara més el Pacte i avançar en la **transició energètica**, la resiliència de les ciutats i pobles i l'aplicació de les **solucions basades en la natura**.

El paradigma de **l'economia circular** ha de suposar un canvi de model productiu menys lineal i que posi en valor els recursos, els territoris i les persones.

A un nivell major de concreció, els assistents al Fòrum han destacat tres grans àmbits d'acció on caldrà destinar més esforços i recursos: **l'educació ambiental**, del desacoplament entre medi ambient i economia i la **prevenció i gestió dels residus municipals**. En l'horitzó proper caldrà:

- Garantir que tot l'alumnat rep una educació per al desenvolupament sostenible i que capaciti en l'adopció d'estils de vida sostenibles
- Millorar progressivament la producció i consum eficients dels recursos i desvincular el creixement econòmic de la degradació del medi ambient.
- Disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.

Aquestes idees s'han recollit també en les postals que els assistents s'han escrit pel proper Fòrum l'any 2023. D'aquí quatre anys les recuperarem per valorar de nou el camí recorregut i els objectius acomplerts.

Què esperes que hagi passat d'aquí 4 anys?

V Fòrum sobre
Medi Ambient
i Món Local

Amb el suport de:

Ajuntament de
Sant Fruitós de Bages

Amb la col·laboració de:

**Diputació
Barcelona** | Àrea de Territori
i Sostenibilitat

Espais Naturals i Medi Ambient
Gerència de Serveis de Medi Ambient
Comte d'Urgell, 187. 08036 Barcelona
Tel. 934 022 485
gs.media@diba.cat